

INGEZONDEN.

De redactie behoudt zich voor ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken zoo noodig eenige bekorting aan te brengen.

NEEMT HET ULCUS VENTRICULI TOE?

Onder bovenstaanden titel schreef dr. E. HAMMER in het nummer van 5 September j.l. Nadat hij constateert dat de ernstige acute gevolgt toestanden en daarmee de sterfgevallen door ulcus, en wel bij mannen, toenemen, zoekt dr. HAMMER de oorzaak voornamelijk: „in het dagelijksch leven der patiënten”.

Op dit laatste nader ingaande, wil ik de werkloosheid als een van de factoren noemen, die op deze toeneming wellicht grooten invloed uitoefent. Kort geleden schreef ik ongeveer, sprekende over maaglijders 1):

„Het is mij opgevallen, dat deze groep bijna uitsluitend door mannelijke personen gevormd wordt. Het is zelfs zóó, dat ik geloof, dat de man uit het werklooze gezin meer aanleg heeft voor een maaglijden, dan de man, die werkt. Deze indruk laat zich moeilijk door cijfers weergeven, maar is toch wel juist. Ook in mijn eigen ziekenfondspractijk klagen mannelijke werkloozen dikwijls over maag-aandoeningen. Hoe dit komt, is niet gemakkelijk uit te maken. Ik ben geneigd de zorgen en den velen vrijen tijd er aansprakelijk voor te stellen. Wel opvallend is het, dat deze patiënten meestal met klachten van hyperaciditeit bij ons komen, maar dat tenslotte een werkelijk ulcuslijden ontstaan kan, zoodat ook operatief meermalen ingegrepen moet worden. Ik ken verschillende menschen, die, wanneer zij tijdelijk aan het werk gaan, ook van hun maagklachten bevrijd zijn. Men zou kunnen denken, dat wanneer zij werken, zij geen tijd hebben naar een dokter te gaan, zooals mij weleens gezegd werd en wat voor een arts, die de ziekenfondspractijk uitoefent, niet zóó onwaarschijnlijk klinkt. Ik vroeg echter in verschillende gevallen aan betrouwbare menschen over hun klachten, wanneer zij werken en werkloos zijn en kreeg daardoor mijn indruk, dien ik hierboven weergaf”.

Rotterdam, 5 September 1936.

Dr. S. A. TEN BOKKEL HUININK.

BEOORDEELING VAN ONGEVALSGEVOLGEN.

Op bladzijden 3985 en 3986 (No. 35, 29 Augustus) stelt dr. P. A. DE WILDE het Bestuur van den Amsterdamsche Kring in gebreke. Het had de leden van den Kring vóór de rede van dr. B. H. SAJET (in Mei) in de gelegenheid moeten stellen „deze rede te bestudeeren ook met behulp van de stukken”. Bovendien had het een der geneeskundigen der Rijksverzekeringsbank moeten uitnoodigen eventueel dr. SAJET's „voorstellingen te ontzenuwen”. Hierop zij onzerzijds geantwoord: de conclusies van dr. SAJET, die dr. DE WILDE „nog niet tot de zijne wil maken”, berusten op volkomen objectief weergegeven, bij de R.V.B. uitgebrachte rapporten. De geneeskundigen van de Bank, leden der Maatschappij, hadden aan de gebruikelijke oproeping ter vergadering voldoende om te verschijnen en SAJET's voorstellingen „eventueel te ontzenuwen”. Of zij aanwezig waren, weet ik niet; het laatste hebben zij in elk geval nagelaten, ook toen bleek, dat SAJET's mededeelingen een warm onthaal hadden gevonden. Het is stellig noodig, zooals dr. DE WILDE zegt, dat deze zaak nog eens aan het rollen komt. Over de wijze waarop, zal het Bestuur zich hebben te beraden.

Amsterdam, Sept. 1936.

Dr. C. T. VAN VALKENBURG.
Voorzitter van de Afdeling Amsterdam
der Mij. t. Bev. der Geneeskunst.

1) *De voeding van de gezonde en zieke werkloozen*, bldz. 66. Uitg. NIJGH en VAN DITMAR. Rotterdam 1936.